

SAYI:2

EKİM 2019

ETKİLİ EBEVEYNLİK

GAZİ MUSTAFA KEMAL İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ

ÇOCUK YETİŞTİRMEK EKİP İŞİDİR BU EKİBİN EN ÖNEMLİ ÜYELERİ DE ANNE-BABA VE ÖĞRETMENLERDİR

Çocuklar muhteşem bir potansiyelle dünyaya gelen, yargılamadan ötekileştirmeden olduğu gibi kabul edilecek, dünyada eşi benzeri olmayan, yeri doldurulamaz emek vermeye ve sevmeye değer güvenilmeyi hak eden bir varlıklar...Onlar ailenizin "Küçük İnsanlar"ı. Onlar sadece sizin çocuklarınız değil bu ülkenin geleceği...

Peki siz ailenizdeki özel ve değerli küçük insanları yetiştirirken nelere dikkat ediyorsunuz? Hangi ebeveyn tutumunu sergiliyorsunuz? Çocuklarınızı yetiştirirken karşılaştığınız problemleri nasıl çözüyorsunuz? Çocuklarınızdan beklentileriniz gerçekçi mi? İşte bu ayki bültenimizde bu sorulara cevap vermeyi ve siz velilerimizi "Etkili Ebeveynlik" konusunda bilgilendirmeyi amaçlıyoruz.

İyi okumalar...

EBEVEYN SORUMLULUKLARI

- Çocuğun Bakımı
- Çocuğun Koruma
- Çocuğun Eğitimi
- Çocuğun Masraflarının karşılama
- Çocuğun hayatı ve geleceği hakkında doğru kararlar verme
- Çocukla kaliteli vakit geçirme
- Çocuğa duygusal anlamda destek verme
- Çocukla sağlıklı iletişim kurabilme

EBEVEYNLİK TUTUMLARI

Çocuğun ilk sosyalleşme alanı ailedir. Ebeveynler çocukların kişisel, sosyal ve duygusal gelişiminde büyük rol oynar. Anne baba olmak evrenseldir. Dünyanın her yerinde anne baba olmanın benzer görev ve sorumlulukları vardır fakat her ailenin çocuktan beklentileri, çocuk hakkındaki gelecek planları farklıdır. Bu farklılıklar çocuğa karşı tutumların çeşitlenmesine neden olmaktadır. Yaygın olarak bilinen dört ana ebeveyn tutumu vardır .

OTORİTER

EBEVEYNLER

Otoriter ebeveynli ailelerde çocukların kurallara sorgulamadan uymaları beklenir. Çocukların alınan kararlarda söz hakkı yoktur. Çocuk istenmeyen davranış sergilediğinde ceza verilir. Çocuktan yaşının ve gelişiminin üstünde performans beklenir. Ebeveyn çocuk ilişkisi mesafelidir. Otoriter ebeveyn tutumu ile yetişen çocuklar genelde uyum sorunu yaşarlar, kaygılı ya da öfkeli kişilik yapısına sahip olurlar, özgüvenleri düşüktür. Otoriter ebeveyn tutumu çocuğun kişisel sosyal gelişimini olumsuz etkiler bu nedenle sağlıklı ebeveyn tutumu olarak değerlendirilir.

AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ

EBEVEYNLER

Aşırı hoşgörülü ebeveynli ailelerde ebeveynler çocuğun davranışı üzerinde kontrol sağlamazlar. Çocuklarına sınırsız özgürlük verirler. Çocuğun davranışları ile yüzleşmesine olanak tanımazlar ve ceza vermezler. Aşırı hoşgörülü ebeveyn tutumu ile yetişen çocuklar genellikle benmerkezci başarı motivasyonları ve sosyal uyumları düşük bireyler olurlar. Aşırı hoşgörülü ebeveyn tutumu sağlıklı değildir.

AŞIRI KORUYUCU

EBEVEYNLER

Aşırı koruyucu ebeveynli ailelerde ebeveynler çocuklarına güvenmezler, çocuklarının hata yapacaklarından korkarlar bu nedenle çocuğun yapması gerekenleri üstlenirler. Bu tip ailelerde çocuğun tek başına bir şey yapılmasına izin verilmez. Çocuğa bebek gibi davranılır ve annesel kontrol vardır. Aşırı koruyucu tutum ile yetişen çocuklar genellikle bağımlı, sürekli başkasına ihtiyaç duyan, kendine güvenmeyen, korkak ve istekleri çok olan, sorumluluk almayan bireyler olurlar. Aşırı koruyucu ebeveyn tutumu sağlıklı değildir.

DEMOKRATİK EBEVEYNLER

Demokratik ebeveynli ailelerde ebeveynler çocuklarına her koşulda sevgi gösterirler. Çocuklarının gelişim özelliklerini göz önüne alırlar ve katı kurallar koymazlar. Çocuklarının bağımsız kişilik geliştirmesini desteklerler. Demokratik ebeveynler çocuklarına alınan kararlarda söz hakkı verirler ve çocuklarının fikirlerine önem verirler. Katı olmayan kurallarını uygular ve çocuklarını yanlış davranışları ile yüzleştirirler. Demokratik ebeveyn tutumu ile yetişen çocuklar genellikle özgüveni yüksek, bağımsız, dışa dönük, enerjik akademik başarıları yüksek bireyler olurlar. Demokratik ebeveyn tutumu çocukların gelişimini olumlu yönde etkilediği için en sağlıklı ve en etkili ebeveyn tutumu olarak değerlendirilir.

ETKİLİ EBEVEYNLİK İÇİN ÖNERİLER

- Çocuğunuzun gelişim özelliklerini dikkate alın.
- Değerli olduğunuzu çocuğunuza hissettirin.
- Beklentileriniz onu zorlamasın.
- Davranışlarınızla ona model olun.
- Anne ve baba olarak iş birliği içinde olun.
- Çok sert olmayan kurallarınız olsun.
- Çocuğunuzun sorumluluk bilincini geliştirmeye çalışın.
- Onu yaşlıları, kardeşleri ya da kendi çocukluğunuz ile kıyaslamayın.

"Bir çocuk için anne ve babası dünyayı temsil eder. Çocuk annesi ve babası nasıl davranıyorsa dünyadaki herkesin de aynı şekilde davranacağını düşünür."

M. Scott Peck

Canan YAYLACI
Okul Psikolojik Danışmanı/Rehberlik
Öğretmeni

Derya YILDIRIM
Okul Psikolojik Danışmanı/Rehberlik
Öğretmeni